Seat No. : _______________

AD-145

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-I (112) : Psychology

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજીયાત છે.

1\. (A) કારકિર્દી આયોજનના તબક્કાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

કારકિર્દી આયોજનના ઘટક તરીકે વૈયક્તિક લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે **ચાર**) **4**

(1) કારકિર્દી પસંદગી એક તક અને એક _________ છે. (સમસ્યા, રહસ્ય)

(2) વ્યવસાય વિષયક _________ વિચારધારાનું પતન થઈ રહ્યું છે. (પ્યુરિટન, અમેરિકન)

(3) આજે, વ્યાવસાયિક ________ ના માપદંડમાં ફેરફાર જોવા મળે છે. (મનોભાર, સફળતા)

(4) વ્યવસાય પસંદગી કરતી વખતે વ્યક્તિ જાણવા માંગે છે કે તેને લાંબાગાળે તે કાર્ય ________ લાગશે કે નહિ. (ઉપયોગી, અર્થપૂર્ણ)

(5) મોટા બાળકો કરતાં નાના બાળકોની માતાઓમાં નોકરી કરવાની સંભાવના ________ છે. (વધુ, ઓછી)

(6) શારીરિક ખામીઓ ધરાવતા લોકોને ________ તથા વ્યાવસાયિક તાલીમ આપવી જરૂરી છે. (સાર્વજનિક, શૈક્ષણિક)

2\. (A) અસરકારક શિક્ષણના ઘટક તરીકે શીખવાની રીતોની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

સર્જનાત્મક વિચારણા એટલે શું ? સર્જન સાથે સંકળાયેલ વિશિષ્ટ વ્યક્તિત્વ લક્ષણોનું વર્ણન કરો.

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે **ચાર**) **4**

(1) શીખનાર વ્યક્તિની પ્રેરણા પર પ્રતિપુષ્ટિના અભાવની ________ અસર પડે છે. (વિધાયક, નિષેધક)

(2) નિરુત્સાહની ભાવના શીખનાર વ્યક્તિના _________ ની એક નિશાની છે. (અર્થઘટન, કુસમાયોજન)

(3) વૈયક્તિક ________ ને લીધે શીખનાર વ્યક્તિ નવી માહિતીને વસ્તુલક્ષી રીતે જોઈ શકે છે. (મંતવ્યો, પરિપક્વતા)

(4) ______ શિક્ષણની સામગ્રી અર્થયુક્ત પણ હોઈ શકે અને અર્થહીન પણ. (ચેષ્ટાકીય, શાબ્દિક)

(5) શિક્ષણ કાર્ય સાથે સંકળાયેલા સામાજિક દબાણોએ કાર્યના ________ નો એક ભાગ છે. (વાતાવરણ, માળખા)

(6) ________ એ સર્જનાત્મક વિચારણાનો અંતિમ તબક્કો છે. (આંતરસૂઝ, ચકાસણી)

3. (A) આવેગોને સમજીને તેઓની સાથે કામ પાડવાનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. **14**

અથવા

આવેગાત્મક નબળાઈઓ સાથે કામ પાડવાની રીતોની સમજૂતી આપો.

(B) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટા તે લખો : (ગમે તે ત્રણ) **3**

(1) પુખ્ત વયની વ્યક્તિ કરતાં બાળકના આવેગોની અભિવ્યક્તિમાં વધુ સ્વયંસ્ફૂરિતા હોય છે.

(2) જે આવેગોની અભિવ્યક્તિને સામાજિક સ્વીકૃતિ નથી મળતી તે આવેગોનું દમન થઈ શકે છે.

(3) આવેગોની અભિવ્યક્તિ હંમેશા પ્રત્યક્ષ જ હોય છે.

(4) હાસ્યવૃત્તિની કેળવણી એ રચનાત્મક આવેગો વિકસાવવાની એક રીત છે.

(5) ખિન્નતાની લાગણીને ઘટાડવા માટે શામક દવાઓનો ઉપયોગ થાય છે.

4. (A) સારા આંતરવૈયક્તિક સંબંધોના આધાર તરીકે પરસ્પર હેતુઓ, હક્કો અને જવાબદારીઓના સ્વીકારની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

સામાજિક ક્ષમતાની સુધારણાના સંદર્ભમાં 'બીજાઓની જરૂરિયાતોના સંતોષમાં મદદ'ની સમજૂતી આપો.

(B) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટાં તે લખો : (ગમે તે ત્રણ) **3**

(1) દરેક વ્યક્તિ આંતરવૈયક્તિક સંબંધોની એક વિશિષ્ટ ઢબ ધરાવે છે.

(2) પરાનુભૂતિને લીધે વ્યક્તિ બીજા લોકોને સમજી શકતી નથી.

(3) પોતાની મૂલ્યનિષ્ઠાની જાળવણીથી સામાજિક ક્ષમતા ઘટે છે.

(4) પરિપક્વ પુખ્ત વયની વ્યક્તિ એવી અપેક્ષા રાખે છે કે બધાં તેને સ્નેહ કરે અને તેની કદર કરે.

(5) બીજાઓના ગુસ્સા અને વેરવૃત્તિના ભય ને કારણે આપણે તેમને સ્પષ્ટ રીતે 'ના' પાડી શકતા નથી.

Seat No. : _______________

AD-145

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-I (112) : Psychology

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

Instruction : **All** questions are compulsory.

1. (A) Discuss in detail, the stages of career planning. **14**

OR

Discuss personal characteristics as a factor in career planning.

(B) Fill in the blanks : (any **Four**) **4**

(1) Career choice is an opportunity and a _________. (problem, mystery)

(2) There is a decline of the _________ work ethic. (Puritan, American)

(3) Today, a change is being seen in the criteria for occupational ________. (stress, success)

(4) A person wants to know while making an occupational choice whether she/he will find the work ________ in the long run. (useful, meaningful)

(5) The probability of mothers of younger children working is ________ than that of mothers of older children. (greater, less)

(6) It is necessary to give ________ and vocational training to persons with physical handicaps. (public, educational)

2. (A) Discuss the learning procedure as a factor of effective learning. **14**

OR

What is creative thinking ? Describe the specific personality traits associated with creativity.

(B) Fill in the blanks : (any **Four**) **4**

(1) A lack of feedback has a ________ effect on the motivation of the learner. (positive, negative)

(2) Feelings of discouragement are a sign of the learner's _________. (interpretation, maladjustment)

(3) The learner is able to look at new information objectively because of personal ________. (opinions, maturity)

(4) The material in ________ learning may be meaningful as well as meaningless. (motor, verbal)

(5) Social pressures associated with the learning task are a part of the task __________. (environment, structure)

(6) ________ is the last stage of creative thinking. (Insight, Verification)

3. (A) Clarify the importance of understanding and functioning with emotions. **14**

OR

Explain the ways of working through emotional weak spots.

(B) Write whether the following statements are **true** or **false** : (any **Three**) **3**

(1) There is greater spontaneity in the emotional expression of a child than in that of an adult.

(2) Those emotions whose expression is not socially accepted may undergo repression.

(3) Emotional expression is always direct.

(4) Keeping a sense of humour is one way of fostering constructive emotions.

(5) Tranquilizers are used to decrease feelings of depression.

4. (A) Discuss the recognition of mutual purposes, rights and responsibilities as a foundation of good interpersonal relationships. **14**

OR

Explain 'helping to meet the needs of others' in the context of improving social competence.

(B) Write whether the following statements are **true** or **false** : (any **Three**) **3**

(1) Each individual has a-characteristics interpersonal style.

(2) A person does not understand others due to empathy.

(3) Social competence decreases by maintaining one's own integrity.

(4) A mature adult expects love and appreciation from everyone.

(5) We cannot clearly say 'No' to others because of the fear of their anger and hostility.

____